

Likabehandlingsplan

Plan mot kränkande behandling – vuxenutbildningen i Helsingborgs stad 2022

*Du ska respekteras för den du är och du ska känna dig trygg.
Du får inte kränka någon annan och ingen får kränka dig.*

Vuxenutbildningen i Helsingborg

Vuxenutbildningen i Helsingborg omfattar kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, komvux som särskild utbildning (Lärvux), utbildning i svenska för invandrare (sfi) och yrkeshögskola.

Vuxenutbildningen arbetar aktivt för en studiemiljö där alla elever ska respekteras. Syftet är att skapa en trygg studiemiljö som främjar lusten att lära och ger möjligheter till utveckling och framtidstro.

Alla som arbetar inom vuxenutbildningen i Helsingborg har som ansvar att främja likabehandling och aktivt motverka kränkande behandling. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som kränker någons värdighet såsom trakasserier (som har samband med någon diskrimineringsgrund), sexuella trakasserier (enligt diskrimineringslagen) eller kränkande behandling (enligt skollagen). Vi ska alla visa respekt för varandra och ha ett demokratiskt förhållningssätt i det vardagliga arbetet.

Det förebyggande arbetet

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering och kränkande behandling och målet är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för elever och personal.

Eleverna svarar årligen på en för vuxenutbildningen övergripande enkät, som bland annat undersöker elevernas studiemiljö. Svaren från enkätfrågorna sammanställs och resultaten delges utbildningsanordnarna, som i dialog med elever och personal beslutar vilka åtgärder som behövs på den egna skolan.

I det förebyggande arbetet ska alla elever vid kursstart få ta del av information om planen mot kränkande behandling. Både vuxenutbildningens övergripande plan, som gäller alla som studerar, men även den som är specifik för den utbildningsanordnare där studierna bedrivs.

Elever och personal ska veta hur och vem de ska kontakta vid en eventuell diskriminerande eller kränkande situation. Den övergripande planen mot kränkande behandling finns tillgänglig på <https://helsingborg.se/forskola-och-utbildning/vuxenutbildning/studievagledning-och-stod/likabehandling-och-trygghet/>

En lättläst version av likabehandlingsplanen finns på svenska, symbolsatt (svenska) samt översatt till engelska och arabiska (samt en ljudfil på arabiska). Den övergripande planen finns också tillgänglig i Daisyformat.

Uppföljning och utvärdering av genomförda åtgärder 2021

Vuxenutbildningen har i sin elevenkät under hösten 2021 frågat om eleverna känner sig trygga på sin skola. 99 % av eleverna på sfi och svenska som andraspråk grundläggande nivå och 97 % av eleverna på gymnasiala utbildningar svarade att de känner sig trygga.

På påståendet "jag har blivit utsatt för diskriminering av någon annan elev på skolan" svarade 3 % på sfi och svenska som andraspråk grundläggande nivå och 8 % på gymnasiala utbildningar "ja" på frågan. På påståendet "jag har blivit utsatt för diskriminering av någon personal på skolan" svarade 2 % "ja" på sfi och svenska som andraspråk grundläggande vuxenutbildning och 8 % på gymnasial.

Under mars månad 2022 kontrollerades att samtliga utbildningsanordnare hade upprättat eller reviderat sina egna planer samt arbetat aktivt och förebyggande mot kränkande behandling. Flertalet utbildningsanordnare hade implementerat den nya rutinen vid anmälan om kränkning till huvudman. I något fall återkopplades till utbildningsanordnare att tydlig rutin vid anmälan saknades.

Vad gäller utarbetade mål eller fokusområden som bygger på en analys av föregående år har flertalet utbildningsanordnare fått återkoppling med önskan om revidering. Likaså har aktiviteter som är tidsangivna och där ansvarig framkommer efterfrågats i flera fall.

2021 års fokusområde och aktivitet

Område: *En mer tillgänglig likabehandlingsplan och mer tillgängligt likabehandlingsarbete.* **Aktiviteter:** Bildsätta den lättlästa övergripande planen samt sammanställa material (exempelvis länkar, youtube-klipp och filmer om diskrimineringsgrunderna) och andra liknande insatser. **Ansvarig:** Likabehandlingsteamet. **Status:** Bildsättning av plan klart i augusti 2021, sammanställning av material publicerat på stadens websida i september 2021.

Årets fokusområden och aktiviteter

Efter genomgång av alla anordnares planer för 2021 har ett fokusområde identifierats. Till fokusområdet knyts aktiviteter.

Område: Likabehandlingsplaner som också uppfyller lagkrav kring analys och fokusområden. **Aktivitet/uppföljning:** Skapa en mall med tydliga exempel/direktiv kring mål/fokusområden, aktiviteter, tidsplan och ansvarig som alla utbildningsanordnare kan lägga in i sina planer. Mall ska vara färdigställd senast 31 oktober 2022. **Ansvarig:** Likabehandlingsteamet.

Område: Analysera huruvida kommande läroplansförändring inom områden sexualitet, samtycke, relationer och hälsa föranleder revidering av stadens likabehandlingsplan 2023. **Aktivitet/uppföljning:** Kompetensutvecklingsfas för likabehandlingsteamet t.o.m. september och därefter analysfas med eventuella förändringsförslag senast 30 november. **Ansvarig:** Likabehandlingsteamet.

Rutiner vid kränkande behandling

När någon anställd inom vuxenutbildningen får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling har huvudmannen skyldighet att utreda detta. Utredning av händelsen ska ske skyndsamt. Alla samtal och inkomna observationer ska dokumenteras.

Arbetsgång vid anmälan: Utredning och dokumentation

Anmälan om kränkande behandling görs i första hand till lärare, pedagog eller annan personal på respektive skola. I andra hand kontaktas rektor för utbildningen.

Huvudmannens samt rektors ansvar

Huvudmannen för staden, dvs arbetsmarknadsnämnden, är enligt lag ytterst ansvarig för att verksamheten bedriver sitt likabehandlingsarbete enligt gällande lagar. Huvudmannen ska i samverkan med utbildningsanordnare upprätta fungerande system för rapportering och kommunikation dem emellan.

Rektor är skyldig att anmäla alla fall av kränkande behandling till huvudmannen. Anmälningsskyldigheten gäller även vid misstanke om kränkande behandling.

Rektors ansvar är att göra likabehandlingsplanen synlig och tillgänglig, se till att eleverna förstår vad en likabehandlingsplan är, vad den innebär och vad den innehåller. Vidare ansvarar rektor för:

- Att alla, både personal och elever har tillgång till likabehandlingsplanen
- Att upptäcka och skyndsamt anmäla till arbetsmarknadsnämnden om en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling. Anmälan görs i två steg. Steg ett är att omgående skicka e-post med uppgift om att kränkande behandling kan ha förekommit i verksamheten, kontaktuppgifter till aktuell rektor, eventuellt beslut om omedelbar avstängning. Observera att inga personuppgifter ska förekomma i e-brevet. Ange i e-brevets ämnesrad "Kränkande behandling". E-post skickas till arbetsmarknadsnamnden@helsingborg.se
Steg två är att fylla i och skicka *Blankett anmälan om kränkande behandling* per post till Helsingborgs stad, Arbetsmarknadsförvaltningen, Registrator, 251 89 Helsingborg.
- Att omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna utreds och dokumenteras.
- Att de åtgärder som framkommit vid utredningen blir verkställda och dokumenterade. Om inte vidtagna åtgärder anses tillräckliga ska beslut om nya åtgärder fattas. När åtgärderna har haft avsedd effekt avslutar rektor ärendet.
- Att skicka slutredovisning till nämnd på *Blankett slutredovisning kränkande behandling*. Blanketten skickas per post till Helsingborgs stad, Arbetsmarknadsförvaltningen, Registrator, 251 89 Helsingborg.
- Att vuxenutbildningens organisation skapar förutsättningar för ett tryggt studieklimat

Om en elev upplever sig kränkt av sin rektor ska denne anmäla kränkningen till arbetsmarknadsnämnden. Huvudmannens skolchef ansvarar i detta fall för utredningen enligt ovan.

All personals ansvar

All personal ansvarar för:

- Att i verksamheten aktualisera likabehandlingsarbetet och lika-behandlingsplanen
- Att skapa en trygg och säker miljö där eleverna trivs
- Att ingripa när elever utsätts för kränkande behandling av personal eller elever.
- Att rapportera fall av kränkande behandling i klassrummet eller i vuxenutbildningens övriga lokaler. Rapportering sker till rektor.

Disciplinära åtgärder för elever

Rektor får besluta om omedelbar avstängning om en elev utsätter någon annan elev eller personal för kränkande behandling och rektor anser det nödvändigt med hänsyn till elevernas trygghet och studiero.

Rektorns beslut om omedelbar avstängning gäller till dess arbetsmarknadsnämnden har prövat saken och får inte avse längre tid än en vecka. Om arbetsmarknadsnämndens beslut inte kan avvaktas med hänsyn till andra personers säkerhet, får beslutet förlängas med ytterligare högst en vecka.

Dessutom gäller följande generella regler:

- Alla gärningar som misstänks vara brottsliga anmäls till polisen.
- Alla händelser som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa anmäls till Arbetsmiljöverket.

Övergripande resurs

Likabehandlingsteamet arbetar med vuxenutbildningens övergripande likabehandlingsplan vilket inbegriper den årliga revideringen av planen samt fastställande av årliga fokusområden och aktiviteter. Likabehandlingsteamet är dessutom en övergripande resurs för samtliga rektorer inom vuxenutbildningen för samråd och konsultation kring likabehandlingsfrågor.

Kontaktuppgifter likabehandlingsteamet

Christina Faller	0732-31 52 71	christina.faller@helsingborg.se
Fredrik Rösténus	0702-73 51 57	fredrik.rostenius@helsingborg.se
Joakim Uppsäll-Sjögren	0732-31 58 87	joakim.uppsall-sjogren@helsingborg.se
Åse Lundén-Welden	0723-94 91 38	ase.lunden-welden@helsingborg.se

Bilaga 1

Denna plan är övergripande för vuxenutbildningen i Helsingborg stad. Planen syftar till att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vuxenutbildningen arbetar med att främja och förebygga, upptäcka, utreda och åtgärda alla former av trakasserier, diskriminering och kränkande behandling. Detta regleras i Diskrimineringslag (SFS 2008:567) (ändringar beslutade i lag 2014:958), Skollag (SFS 2010:800 6 kap.) och i Lag (2009:128) om yrkeshögskolan.

Definitioner och begrepp

Att någon i en likartad situation blir sämre behandlad än någon annan (missgynnad) innebär diskriminering om det har samband med någon av de sju lagskyddade diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna som har ett skydd i lagen är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Diskrimineringsombudsmannens förklaring till diskrimineringsgrunderna

Kön

Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Begreppet omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyrr.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Nationellt ursprung betyder att personer har samma nationstillhörighet, som till exempel finländare, polacker eller svenskar. Etniskt ursprung innebär att personer har ett relativt enhetligt kulturmönster. Som exempel kan nämnas att en person tillhör någon av de nationella minoriteterna såsom samer och romer. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Alla kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering.

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Tillfälliga begränsningar av en persons funktionsförmåga är inte en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening.

Funktionsnedsättning innebär en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är. En funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel dyslexi, hörsel- och synskador med mera.

Sexuell läggning

Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning.

Ålder

Ålder innebär uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering.

Övriga relevanta begrepp

Trakasserier

Trakasserier är ovälkomna yttranden eller handlingar som kränker en person och som har samband med en diskrimineringsgrund.

Kränkningar

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en person utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är en form av diskriminering. Skyddet avser situationer när en person med funktionsnedsättning missgynnas därför att skäligen åtgärder för tillgänglighet inte vidtagits. I bedömningen av om åtgärderna är skäligen tar man hänsyn till bl.a. lagens krav på tillgänglighet och ekonomiska och praktiska förutsättningar.

